GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 151. Joi, 23 Augustŭ (4 Septembre) 1884.

Brașovŭ în 22 Augustŭ (3 Sept.)

Tótă presa europénă se ocupă aḍĭ de cestiunea viitórei întâlnirĭ a celorŭ trei împĕrațĭ și, în legătură cu acésta, de întrevederea dintre principele Bismark cu ambasadorulŭ Franciei Courcel la Varzinŭ, precum și de visita regelui Carolŭ la Belgradŭ, carĭ au premersŭ întâlnirei Impĕrațilorŭ.

Décă se póte dá creḍĕmêntŭ scirilorŭ rĕspândite în ḍilele din urmă, atuncĭ întrevederea monarchului nostru cu Țarulŭ Rusiei este în ajunŭ de a se realisá. Câtŭ pentru întâlnirea împĕratului Wilhelm cu Țarulŭ se ḍice, că nu este așa de sigură și că nicĭ nu ar fi de lipsă deórece și așa relațiunile dintre Germania și Rusia sunt aḍĭ fórte intime, și deórece monarchiĭ acestorŭ douĕ state s'au mai întâlnitŭ odată.

In orĭ și ce casŭ, prințulŭ Bismark este și rĕmâne mijlocitorulŭ. Bismark și-a datŭ silința, se ḍice, de a aflá unŭ modus vivendi între Austro-Ungaria și Rusia și a restabilí astfelŭ concertulŭ celorŭ trei Impĕrății aliate, în care, se înțelege, totŭ elŭ își reservă de-a cântá prima violină.

Ințelegerea celorŭ trei Impĕrațĭ în anii 1876—78 a făcutŭ posibilŭ Rusiei de-a bate pe Turcĭ și de-a înființá în Balcanĭ unŭ statŭ bulgarŭ, care de iure este vasalulŭ Turciei ér de faptŭ vasalul Rusiei Austro-Ungaria, pentru bunele ei servicii a primitŭ Bosnia și Herzegovina. Cu ce o sĕ se alégă împĕrățiile în urma nouĕi alianțe? Viitorulŭ va decide. Numai unŭ lucru pare a fi dinainte sigurŭ: décă totŭ Bismark va fi acela care va împărțí, atuncĭ parte își va face.

Nu mai încape îndoiélă că principele Bismarck pe lângă aceea că este unŭ dibaciŭ diplomatŭ, mai are și multŭ norocŭ. De o parte propaganda revoluționară în Rusia, de altă parte încurcăturile Franciei în Africa și în Asia precum și politica egipténă a Angliei favoriséză de minune planurile d-lui Bismarck.

Se ḍice că dela ultima conferență egipténă încóce cancelariulŭ germanŭ s'arŭ fi hotărîtŭ de a stăruì cu orĭ ce prețŭ pentru ca sĕ se înfrângă suprematia maritimă a Angliei. O problemă grandiósă acésta pentru care, se înțelege, n'ajunge puterea Germaniei.

De aceea se ḍice, că Bismark caută a se înțelege cu Francia. Visita ce a făcut'o baronulŭ de Courcel cancelariului la învitarea acestuia în Varzinŭ, se crede că n'a avutŭ altŭ scopŭ de câtŭ de a face posibilă o comună conlucrare a Germaniei cu Francia în contra Angliei.

Germanii au căpĕtatŭ și ei gustŭ de a ocupá teritorii în părțile depărtate ale lumei. Pofta de colonisare a Germaniei s'a manifestatŭ și prin ocuparea din partei a unorŭ teritorii la litoralulŭ vesticŭ alŭ Africei. Lacomii și egoiștii Anglesĭ însĕ s'au încercatŭ a pune piedecĭ Germaniei în acéstă întreprindere.

Spre așĭ rĕsbuná în contra acestei purtărĭ, precum și în contra refusului cabinetului anglesŭ de a admite la discusiune în conferența trecută egipténă propunerea Germaniei privitóre la regularea stărei sanitare în Egiptŭ, principele de Bismark are de gândŭ acum, precum se crede, de a formá cu concursulŭ Franciei o ligă în contra Angliei.

Conflictulŭ franco-chinesŭ îĭ este fórte binevenitŭ cancelarului spre a pune în lucrare asemenĭ planurĭ. Dovédă că dênsulŭ scie trage folosŭ din elŭ este faptulŭ, că foile francese, cele mai apropiate de guvernulŭ actualŭ alŭ republicei, recunoscŭ corectitatea atitudinei Germaniei, care caută a împedecá sprijinirea Chinei din partea unei puterĭ europene. Este dér naturalŭ, ḍicŭ acele foi, că ministeriulŭ Ferry întêmpină cu aceeașĭ lealitate cabinetulŭ germanŭ, informându-lŭ prin ambasadorulŭ sĕu despre caracterulŭ adevĕratŭ alŭ intervențiunei francese în China.

Până aicĭ ar merge tóte frumosŭ și o înțelegere franco-germană ar fi intr'adevĕrŭ o garanțiă de pace. Este întrebare însĕ décă cancelarulŭ germanŭ nu are cugete reservate și décă planurile lui transmarine n'au numai scopulŭ de-a acoperí planurile, ce le urmăresce pe continentulŭ europénŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Aradŭ, 3 Septemvre. — Manevrele celorŭ douĕ corpurĭ de armată, care operéză unulŭ contra celuilaltŭ, au începutŭ erĭ cu tóte trupele ce le stau la disposițiune. Ele oferéu o privelisce atrăgĕtóre și pitorescă. Corpulŭ de sudŭ câștigă unŭ succesŭ strălucitŭ. Maiestatea Sa își esprimă de repețite orĭ cea mai deplină recunoscință. Manevrele s'au finitŭ la óra 1. Regele s'a întorsŭ îndĕrĕtŭ pe la 3 óre retrăgêndu-se în apartamentele sale, ca sĕ resólve actele aduse de curierulŭ curții. Prânḍulŭ de galà ce erá sĕ se dea la 6 óre a rĕmasŭ la o parte.

Viena, 3 Septemvre. — Părechea regală a Sêrbilorŭ și prințulŭ de corónă sêrbescŭ au sositŭ ací erĭ după améḍĭ.

Varșovia, 3 Septemvre. — Se vorbesce, că sosirea țarului ací e așteptată pe Joi sĕu Vinerĭ.

Berlinŭ, 3 Septemvre. — Impĕratulŭ, însoțitŭ de prințulŭ de corónă germanŭ și de prințulŭ Bavariei Arnulf, trecŭ erĭ călare în revistă corpulŭ de gardă. Impĕrătésa a urmatŭ în trăsură. — In timpulŭ petrecerei de alaltăerĭ a congresului catolicilorŭ, Windthorst proclamà luptă înverșunată încontra liberalismului naționalŭ cu ocasiunea alegerilorŭ viitóre.

CRONICA ḌILEI.

Astă séră împĕratulŭ plécă dela Aradŭ și se duce prin Pesta, Marchegg și Gänserndorf la Angern, unde va ajunge Joi la șése óre diminéța. Dela gară Impĕratulŭ va merge directŭ la manevrele cavaleriei. Sâmbătă se va întórce la Schönbrun, sĕ salute pe Regele Milan. In onórea Regelui Sêrbiei se va dá unŭ mare prânḍŭ de galà la Schönbrun, la care vorŭ luá parte Impĕrătésa, ce va sosí din Ișl Duminecă după améḍĭ, părechea princiară și membrii casei împărătescĭ, ce petrecŭ în capitală. Marția viitóre Impĕratulŭ împreună cu Milan vorŭ merge la Angern, sĕ asiste la sfîrșitulŭ manevrelorŭ. Mercurĭ Impĕratulŭ se va întórce la Schönbrunn, va mai merge la Angern Vinerĭ, și Sâmbătă după améḍĭ va vení la Viena. Impĕrătésa va merge la Gödöllö și Regele Milan va plecá în 20 st. n. la Gleichenberg sĕ facă cură.

*

Aseră unŭ numĕrŭ însemnatŭ dintre fruntașii conlocuitorilorŭ noștrii Sașĭ au serbatŭ aniversarea luărei Sedanului în casa de tirŭ de sub Tâmpa. Indată ce s'a întunecatŭ s'a aprinsŭ unŭ focŭ de veseliă de pélulŭ dela »Rómurĭ.« La adunarea dela tirŭ au luatŭ parte și mai mulțĭ dintre óspeții din Germania, carĭ au venitŭ din Sibiiu sĕ védă și Brașovulŭ.

*

Inteligența maghiară din Brașovŭ are de gândŭ, după cum anunță »Kronst. Ztg.,« sĕ facă, cum se pare dela 19 până la 22 Septemvre st. n., o escursiune la Bucurescĭ. Scopulŭ le este sĕ védă momentuositățile capitalei române și sĕ dovedéscă frațilorŭ din Valahia, că nu sunt așa de dușmănoșĭ și uricioșĭ fațà cu Romănii, după cum credŭ și îĭ descriu ei.

Credemŭ, că aceste doveḍĭ sunt de prisosŭ; frații din România au avutŭ de-ajunsŭ prilegiu sĕ 'i cunóscă la băile dela Vâlcele, Tușnadŭ, Borsecŭ! etc....

*

In grădina unui amicŭ alŭ nostru unŭ mĕrŭ, avêndŭ încă fructele pe elŭ, a începutŭ a înflorí din nou. Bĕtrânii spunŭ, că vomŭ avé o tómnă bună.

*

După programa facultății de filosofiă din Pesta, d. profesorŭ Al. Romanŭ va propune în ântêiulŭ semestru alŭ anului școlarŭ 1884/5: a) Elementele limbei române, în douĕ óre; b) Părțile constitutive ale limbei române, tĕrêmulŭ ei în comparațiune cu limbile surorĭ, în douĕ óre; c) Originea și însemnătatea numelui Vlach, 1 óră; d) Operile dramatice ale lui Vasilie Alexandri, în 2 óre pe sĕptĕmână.

*

Inaintea comisiunei pentru reclamările de dare din Cincĭ bisericĭ (Fünfkirchen) s'au dusŭ 150 de birnicĭ, rugându'o sĕ le măréscă darea. Se ḍice, că acestia facŭ parte din partida independentă maghiară, dér nu sunt alegĕtorĭ. Prin urcarea dărĭi, cerŭ sĕ se trécă în listele electorale.

*

Unŭ copilŭ de nouĕ anĭ din Turda, a cercatŭ mai ḍilele trecute sĕ se spânzure, fiindcă — se săturase de viață! Planulŭ i-a fostŭ zădărnicitŭ însĕ la vreme.

*

Din Cattaro se scrie, că în sĕptĕmâna trecută au începutŭ lucrările pentru calea strategică muntenegrénă de lêngă Velje și Malo-Brdo dealungulŭ rîurilorŭ Zeta, Morața, precum și pentru podurile de peste rîurile Cievna, Ribița, Susița. Aceste lucrărĭ se vorŭ terminá, conformŭ ordinului princiarŭ, încă în tómna acésta.

*

Din Roma se telegraféză, că papa va publicá în ḍiarele catolice o enciclică, prin care recomandă dumnezeéscă evlaviă pentru asigurarea triumfului bisericei și ferirea Italiei de coleră!

*

La demonstrațiunea din 31 Aug. st. n. a partidei liberale din Bruxela, a cărei deputațiune a dusŭ o adresă la palatŭ, au luatŭ parte 90,000 persóne. Ea a duratŭ trei óre.

*

Germania, urmărindŭ politica de colonisare, voesce sĕ ocupe unŭ teritoriu la Congo — împrejurare, care ar fi adusŭ, după unele ḍiare, și visita d-lui Courcel la Varzin. »Diritto« spune, că puterile ar fi înțelese sĕ concheme o conferență pentru regularea acestei cestiunĭ. Principele Bismarck va face împărtășirile trebuinciósе puterilorŭ și va însemná și loculŭ de întrunire alŭ conferenței. Italia sprijinesce gândurile cancelarului germanŭ.

PRIMIREA DEPUTAȚIUNILORŬ IN ARADŬ.

Referitorŭ la notițele, ce amŭ luatŭ în numĕrulŭ trecutŭ despre felulŭ, cum a fostŭ întêmpinatŭ M. Sa Impĕratulŭ și Regele nostru Franciscŭ I la Aradŭ, mai aducemŭ și vorbirea Mitropolitului nostru Mironŭ Romanulŭ. Elŭ ḍise:

Maiestatea Vóstră Impĕrătéscă și regéscă apostolică! Pré îndurătorule domnŭ!

»In numele bisericei greco-orientale române din Ungaria și Transilvania, plinĭ de respectŭ salutămŭ pe Maiestatea Vóstră, pe înconciatulŭ nostru rege și părintele nostru părintescŭ și îngrijitorŭ în acestŭ ținutŭ alŭ țĕrii, ce este mare parte locuitŭ de credincioșii bisericei nóstre. In inimile preoțimei și credincioșilorŭ noștrii cea mai

vrednică de stimă moştenire rĕmasă dela strĕmoşii nostri este credinciósa alipire de tronulŭ strĕlucitŭ alŭ Maiest. Vóstre, care cu acestŭ prilejŭ primesce nou nutrimentŭ din consciinţa, că cu tóte că M. Vóstră, domnulŭ şi regele nostru pré graţiosŭ, vĕ îndreptaţi de astă-dată atenţiunea Vóstră mai alesŭ asupra vitezei armate, ce în totŭ loculŭ impune respectŭ, totuşi veţi îngădui sĕ lăsaţi fericitórele raze ale graţiei acestei visite, sĕ lucéscă şi preste poporulŭ acestui ţinutŭ, pămêntulŭ oştirei. Bine cuvêntată şi plină de gloriă sĕ fie pentru tóte vremile domnia M. Vóstre! Inţĕlépta şi părintésca îngrijire a M. Vóstre reverse puteri spirituale şi materiale peste credinciósele popóre, sĕ se desvólte sub scutulŭ constituţiunei nóstre şi legilorŭ nóstre şi sĕ pótă lucrá pentru înflorirea dulcei nóstre patrii, unite fiindŭ cu puterea culturei şi cu bunăstarea generală. Luându-ne voia sĕ ne presentămŭ dreptŭ tălmaci ai lealelorŭ sentimente ale bisericei greco-orientale din patriă, pentru chizăria dragostei, credinţei şi alipirei cătră pré îndurata persónă a M. Vóstre şi pré înaltulŭ tronŭ, rugămŭ cu cea mai nestrămutată stăruinţă pe Atotputerniculŭ, sĕ Ve susţină traiulŭ M. Vóstre în cea mai bună sănĕtate pentru fericirea patriei nóstre şi a bisericei nóstre naţionale. Sĕ trăéscă Maiestatea Sa!!!

Deputaţiunei comitatului Caraşŭ-Severinŭ, Maiestatea Sa îi vorbi aşa:

Sunt încredinţatŭ despre sinceritatea sentimentelorŭ, ce mai adinéori aţi esprimatŭ şi primescŭ dară cu bucuriă bunele urări pornite dintr'ênsele; şi mai cu sémă acea asigurare, că acelea esŭ de pe buzele naţionalităţilorŭ ce trăescŭ în bună înţelegere. Păstraţi şi de aici încolo frăţéscă înţelegere, prin care veţi puté ajunge mai sigurŭ, sprijinindu-vĕ unii pe alţii, la consolidarea spirituală şi materială a comitatului vostru şi la păstrarea graţiei Mele nestrămutate regesci, cu care Eu urmărescŭ progresiva regulare a comitatului de nou unitŭ şi desvoltarea lui; cătră comitatulŭ D-vóstră totdéuna Mĕ întorcŭ cu deosebită atenţiune şi simpatiă.«

Deputaţiunei comitatului Aradŭ îi rĕspunse Maiestatea sa aşa:

»In trecerea puţinelorŭ ḑile, ce le petrecŭ pe hotarulŭ comitatului Aradului din pricina esercitiilorŭ militare, salutŭ cu deosebitŭ bucuriă pe representanţii acestui comitatŭ şi primescŭ bucurosŭ espresiunea credinţei şi alipirei poporului acestui municipiu. Totŭ de odată esprimŭ din parte-Mi mulţămitórea Mea recunoscinţă poporaţiunei comitatului, care, după cum audŭ, pórtă de bună voiă sarcinile concentrării actuale a trupelorŭ şi care, cum M'amŭ convinsŭ chiarŭ în ḑilele acestea, M'a impresuratŭ şi pe Mine cu semne de credinciósă alipire în totŭ loculŭ.«

INCHIDEREA DIETEI CROATE.

In cea din urmă ḑi a lunei lui Augustŭ s'a închisŭ dieta Croaţiei. Din rescriptulŭ regescŭ, datŭ cu optŭ ḑile mai nainte la Viena şi contrasemnatŭ de Banulŭ Kuen-Hedérvary, estragemŭ următórele şire:

»Prin înarticularea dispositiunilorŭ Nóstre referitóre la încorporarea teritoriului graniţei militare croato-slavone cu regatele Croaţiei şi alŭ Slavoniei, D-vóstrĕ aţi împlinitŭ părintesçile Nóstre intenţiuni şi astfelŭ aţi făcutŭ posibilŭ intrarea representanţilorŭ graniţei militare în dieta regatelorŭ Dalmaţiei, Croaţiei şi Slavoniei şi suspendarea activităţii comisariatului regescŭ pentru acéstă graniţă. Prin faptulŭ acesta însemnatŭ în istoria regatelorŭ Nóstre Croaţia şi Slavonia, s'a restabilitŭ spre marea bucuriă a inimei Nóstre părintesci unitatea referitóre nu numai la legislaţiune, ci şi la esecutivă pe întregŭ pămêntulŭ numitelorŭ regate şi s'a câştigatŭ temelia prin care se potŭ înlătură pe cale constituţională tóte piedecile, ce mai stau în cale unirei organice a amêndurorŭ părţi ale ţĕrii (zivio!) D-vóstră aţi mai lucratŭ cu fapta în timpulŭ mai nou şi cu zelŭ vrednicŭ de laudă la crearea legilorŭ justiţiei, cari au în vedere amintitulŭ scopŭ şi vorŭ aflá influenţa asupra desvoltărei dreptului în acele părţi ale ţĕrii. Calea unei contopiri complete a ambelorŭ teritorii s'a deschisŭ şi nu mai rĕmâne, decâtŭ sĕ regulămŭ prin desvoltarea istorică a acestorŭ regate, prin proecte corĕspundĕtóre de legi, starea ţĕrii astfelŭ, ca şi locuitorii graniţelorŭ sĕ se împărtăşéscă în cea mai deplină mĕsură de binecuvêntările constituţiunei şi ţéra întrégă sĕ scótă mai mare putere, din unirea acestorŭ părţi de atâta vreme despărţite, şi din astă putere sĕ stórcă nouĕ condiţiuni pentru progresŭ şi bunăstare. De vreme ce periodulŭ legislativŭ de trei ani se sfîrşesce, sperămŭ că lucrulŭ începutŭ cu sprijinulŭ D-vóstră îlŭ vomŭ sfîrşi cu bine cu ajutorulŭ lui Dumneḑeu şi prin lucrarea constituţională a viitórei diete spre folosulŭ iubitelorŭ Nóstre regate ale Croaţiei şi Slavoniei. Astfelŭ declarămŭ de încheiate şedinţele dietei regatelorŭ Dalmaţiei, Croaţiei şi Slavoniei, ér dieta de închisă.«

VISITA REGELUI CAROLU LA BELGRADU.

»România,« vorbindŭ de visita Regelui Carolŭ la Belgradŭ, ḑice că ea are importanţă politică din punctulŭ de vedere, că arată idea conducĕtóre a politicei guvernelorŭ regatelorŭ dunărene. Oficiosulŭ »Videlo« chiar declară, că visita a avutŭ scopulŭ de a sigilá amiciţia de statŭ a celorŭ două popóre. Ca acésta sĕ fie posibilă, trebue că ideea conducĕtóre a politicei lorŭ e comună. Prin întrevederea dela Belgradŭ, ḑice România, d Brătianu dovedesce, că se scaldă în apele austro-germane, ceea ce va fi fatalŭ pentru Români în ce privesce cestiunea Dunării, convenţia comercială cu Austria şi alte cestiuni internaţionale. Pentru consolidarea amiciţiei nu putea fi visita, căci istoria dovedesce că ea esistă între Români şi Sêrbi din vechime:

Istoria popórelorŭ ne arată puţine exemple de-o pretiniă dăinuitóre, ca acea care a existatŭ în toţi timpii între Români şi Sêrbi, şi care i-a făcutŭ de atâtea ori solidari, în cursulŭ carierei lorŭ istorice.

După descălicarea sa înMoesia, sĕu mai bine în Dacia-Aureliană, poporulŭ sêrbŭ a avutŭ a se luptá şése secole pentru agonisirea unui căminŭ, pe care în fine îlŭ fundă la 1151, unŭ Ciudomilŭ, consacrândŭ pentru totdéuna statulŭ sêrbŭ.

In aceleaşi vremuri, după ce descendenţii ilustrelorŭ legiuni romane, părăsite de Aurelianŭ, avură a înfruntá de secole incursiunile barbarilorŭ, unŭ Tugamir dândŭ nascere gloriósei dinastii a Basarabilorŭ, acésta fundă în Dacia Traiană statulŭ românŭ.

Ambele state propăşescŭ paralelŭ în evulŭ mediu, desvoltarea lorŭ culturală pare identică; pe terĕmulŭ religiosŭ şi alŭ organisărei statului vedemŭ că adoptă aceleaşi forme; ba chiar erarchia deregĕtorielorŭ publice şi sociale o vedemŭ alcătuită cu mare asemĕnare.

In cursulŭ veacului lorŭ de aurŭ, ambele popóre se légă printr'o prieteniă strînsă, casele lorŭ domnitóre se înrudescŭ prin trecerea în căsătorie a unei serii de princese sêrbe cu domnitorii români.

Vremurile de grea cumpĕnă sosescŭ, fără a ştirbi acéstă amiciţiă, din contră vedemŭ pe Mircea celŭ Mare, alergândŭ cu óstea sa pe cêmpulŭ Merlei (Cossova) ca sĕ scape pe cuscrulŭ sĕu Lazărŭ I-iŭ Brankovici, de lovitura mortală ce dau Turcii, sub Amurat I-iŭ, statului sêrbŭ.

Mai târḑiu, vedemŭ în armata lui Mihaiu Vitézulŭ, figurândŭ cu bărbăţiă unŭ generalŭ de origine sêrbŭ, care suferi celŭ din urmă supliciu pe piaţa Belgradului din Transilvania, pentru causa gloriosului domnŭ.

In cele din urmă, poporulŭ sêrbŭ cade sub desăvêrşitulŭ jugŭ alŭ Turcilorŭ, şi la jumĕtatea secolului alŭ XV-a cu Elena Brankovici, monarchia sêrbă îşi dă sfêrşitulŭ şi cu dênsa statulŭ fundatŭ de Ciudomilŭ, intră în mormêntulŭ uitării.

Statulŭ românŭ, mulţumită înţelepciunei şi bărbăţiei domnilorŭ sĕi, sĕ strecóră prin cele mai mari greutăţi şi continuă d'a esistá; dar printr'o coincidenţă ciudată, monarchia Basarabilorŭ încetéză cu unŭ Brâncovénu!....

* * *

Sêrbia, transformată în paşalâcuri turcesci, este ştérsă din cartea naţiunilorŭ. Ţĕrile românesci date pradă arendaşilorŭ fanarioţi, d'abia mai păstréză o palidă noţiune de Statŭ. Când, la începutulŭ acestui secolŭ, măreţulŭ principiu alŭ constituirii naţionalităţilorŭ, dusŭ de gloriósa spadă a lui Napoleonŭ I-iu, sgudue din temelii pe bĕtrâna Europă, sunândŭ toxinulŭ opresorilorŭ şi ora învierei naţiunilorŭ; Cara-george rĕscólă poporulŭ sêrbŭ şi scuturá jugulŭ turcescŭ, devenitŭ mai odiosŭ prin rapacitatea clerului fanariotŭ. Miloşŭ Obrenovici reia cu bărbăţiă mişcarea, căḑută din mânile lui Cara-George, şi mai fericitŭ ca Domnulŭ Tudorŭ Vladimirescu, îşi înalţă unŭ tronŭ reînviindŭ statulŭ sêrbŭ.

Tótă peninsula balcanică intră în focŭ, care se stinge cu pacea dela Adrianopole, prin care se consacră autonomia principatelorŭ dunărene.

Domniatulŭ românŭ se restabileşte, şi întâii domni români au fostŭ salutaţi la 1834 de unŭ trimisŭ specialŭ alŭ lui Miloşŭ I. Obrenovici. Vechii prieteni mergŭ érăşi mână în mână, fără privire la persóna sĕu familiă domnitóre.

Prin unirea ţĕrilorŭ surori, România devine unŭ statŭ importantŭ atâtŭ prin cultură câtŭ şi prin bogăţia sa, faţă cu modesta sa amică. Cu tóte acestea, marele Domnŭ Alexandru Ioanŭ I. a continuatŭ cu îngrijire a cultivá tradiţionala amiciţiă între ambele popóre, dândŭ unŭ ajutorŭ aficace năzuinţelorŭ principelui Mihailŭ alŭ III. pentru înarmarea statului sêrbŭ. Cuza-Vodă a împinsŭ chiar până la conflicte serióse cu unele puteri amiciţia sa pentru domnulŭ Sêrbiei, pe alŭ cărui representantŭ din Bucuresci îlŭ tratá în ciuda consulilorŭ, cu titlulŭ de Excelenţă, încâtŭ rĕsturnarea marelui Domnŭ a fostŭ ca o lovitură de trăsnetŭ pentru Mihailŭ Obrenovici, care a vĕḑutŭ măreţele lorŭ planuri zadarnice, prin acéstă prematură schimbare dela 1866.

Relaţiunile ambelorŭ state însĕ n'au suferitŭ nici o alterare; căci principele Mihailŭ Obrenovici s'a grăbitŭ prin visita sa din 1867 la Bucuresci a intrá în legături intime cu Vodă-Carolŭ. P'atunci totŭ d-lŭ I. C. Brătianu erá la putere, şi ne aducemŭ aminte de limbagiulŭ măreţŭ ce ţinea Europei, prin discursulŭ sĕu programŭ în camera deputaţilorŭ, când a resumatŭ politica sa estermă cu îndrăsneţă frasă: „Că, ori unde e în jocŭ Orthodoxia, acolo are o causă de apĕratŭ România!« încâtŭ, ne este cu nepotinţă a nu consemná aci contrastulŭ umilitorŭ alŭ genuflecţiunilorŭ sale de astăḑi.

* * *

Intre acestea, situaţiunea făcută principatelorŭ dunărene, prin continuele impietări asupra suveranităţei lorŭ din partea Cornului de aurŭ, ajunsese nesuferitŭ. Miniştrii Sultanului nu perdéu nici o ocasiune spre a umili pe representanţii principatelorŭ, cu o impertinenţă asiatică, în câtŭ ţinta comună a ambelorŭ ţĕri erá, scuturarea vasalităţei nominale a Porţei otomane şi prin urmare nimicirea ultimului vestigiu alŭ dominaţiunei turcesci.

De faptŭ însă, rîvna acésta diferea, de vreme ce Sêrbia avea de revendicatŭ pe lângă independenţă şi o întindere teritorială. Ast-felŭ mijlócele de acţiune urmau sĕ se deosebéscă şi maioritatea bărbaţilorŭ de statŭ ai României preconisá numai o acţiune diplomatică, pe care cabinetulŭ Lascarŭ Catargiu a inauguratŭ'o cu energiă, conducênd'o cu succesŭ cătră independenţa ţĕrei.

In Sêrbia, cabinetulŭ Ristici pregătea ţéra din rĕsputeri la rĕsboiŭ şi lansá, din când în când, note fulgerătóre contra Turciei, pe care Românulŭ de la1874—75 le ridicá la cerŭ, insistândŭ d'atunci asupra nevoei d'a se lăsá sânge poporului românŭ.

Sêrbia ia ofensiva contra Turciei şi după o luptă disperată de şése luni, cade sdrobită la Djumis de puterea încă formidabilă a Osmanilorŭ, spre a fi consolată însă în curêndŭ prin victoria săvêrşită a armelorŭ ruso-române asupra Turciei.

Independenţa ambelorŭ ţĕri este recunoscută de Europa şi consacrată sub grele condiţiuni, prin tratatulŭ din Berlin.

Cam de la acéstă epocă s'a auḑitŭ pentru prima óră în Bucuresci de o răcélă în relaţiunile ambelorŭ ţĕri.

*

După acestŭ resumatŭ istoricŭ, »România« arată, că décă între guvernulŭ sêrbescŭ şi celŭ românŭ s'a ivitŭ în timpulŭ din urmă óre-care rĕcélă, causa e d. Brătianu, care cochetá cu Austria, atunci când Sêrbia se opunea Austriei în cestiunea Dunării, în locŭ ca acele douĕ state dunărene sĕ fi mersŭ mână în mână. Sêrbia în cele din urmă s'a aruncatŭ cu totulŭ în braţele Austriei. Prin ultimare visita, făcută în situaţiunea actuală a Europii, nu dovedesce alteceva, decâtŭ că şi d. Bratianu a aruncatŭ România în mrejele Austriei.

* * *

»România liberă« caută sĕ pĕtrundă cauzele, cari au decisŭ pe M. S. Regele sĕ întreprindă călĕtoria la Belgradŭ. Ea nu se îndoesce, că „primulŭ locŭ în acéstă vizită, îlŭ ţine curtenirea.

Dinastia Obrenovicilorŭ, care prin membrii sĕi încoronaţi, au visitatŭ de atâtea ori pe Suveranii Românilorŭ, Alexandru Ioanŭ Cuza şi Carolŭ I de Hohenzollern, avea de multŭ — ḑice confratele nostru — dreptulŭ de a primí vizita Domnului nostru.

I se pare totuşi organului independentŭ că, călĕtoria Regelui Carolŭ la Belgradŭ, deşi Dênsulŭ nu e însoţitŭ decâtŭ de ministrulŭ de rĕsboiŭ, are şi unŭ caracterŭ politicŭ.

Ca sĕ pótă ajunge la o conclusiune care sĕ se pótă susţine, »România liberă« aruncă o ochire asupra relaţiunilorŭ în cari se află micele state de la Dunăre, cu puterile cele mari. Ea găseşce că astăḑi nici Sêrbii, nici Românii, nici Bulgarii, nici Grecii nu mai privescŭ cu încredere politica de la Petersburg.

Pĕtrunderea cancelarului dela Berlinŭ a şciutŭ sĕ se folosĕscă de împrejurări şi a isbutitŭ mai multŭ sĕu mai puţinŭ se scótă din orbita de acţiune a imperiului pravoslavnicŭ pe guvernele actuale ale acestorŭ state şi sĕ-le atragă către punctulŭ de gravitate alŭ politicei germane.

Mai este şciutŭ — continuă autorulŭ articolului — că lucrurile în Orientulŭ Europei n'au sĕ mérgă multă vreme aşa cum suntŭ. Lichidarea finală a Turciei europene nu e sfêrşită. Ea se va impune cu necesitate peste câţi-va ani. Trebui-va atunci ca statele deja formate sĕ aibă unŭ votŭbine lămuritŭ în catastrofa finală, ori căuta-vorŭ dênsele se lase pe alţii a face ultima lichidare fără ele?

Formulândŭ acéstă întrebare, confratele nostru crede că-i este permisŭ a presupune, că visita Regelui nostru la Belgradŭ póte sĕ fie în legătură cu nişte asemenea eventualităţi.

Décă nu putemŭ crede, că Regele nostru constituţionalŭ merge sĕ încheie unŭ tractatŭ cu Regele Milanŭ, — cum au insinuatŭ unele gazete străine — căci cândŭ ar fi vorba de tractatŭ, elŭ s'ar putea încheia şi fără mergerea Suveranului nostru la Belgradŭ, — credemŭ însĕ că acéstă visită, pe lângă caracterulŭ sigurŭ de curtenire, mai tinde şi la netezirea unorŭ dificultăţi ce nu e bine sĕ existe între nişte popóre de vécuri prietene, şi care netezire sĕ înlesnéscă la timpŭ o acţiune comună în interesulŭ tuturorŭ.

Suntemŭ mici cu toţii, şi Românii, şi Sêrbii, şi Grecii, şi Bulgarii. Nu putemŭ determiná noi evenimentele europene. Dar printr'o înţelegere comună, întemeiată pe atâtea interese identice, amŭ puté sĕ nu ne lăsămŭ a fi surprinşi pe evenimente şi se nu aşteptămŭ a decide alţii despre noi fără de noi.

Instinctulŭ intereselorŭ comune traiesce în tóte poporaţiunile din peninsula balcanică d'o potrivă ameninţate de duşmani în luptă. Trebue strînsŭ legată prietinia dintre dênsele. Şi apoi, cu aceste douĕ elemente, ómenii de statŭ din aceste ţĕrişóre mici în întindere, dar deprinse a purtá arme, vorŭ puté sĕ lucreze cu multŭ folosŭ.

Décă dară călĕtoria Regelui Carolŭ este încălzită de

ast-felŭ de considerațiunĭ, organulŭ independentŭ ar salutá-o și cu mai multă căldură.

* * *

„Monitorulŭ Oficialŭ" publică următorulŭ raportŭ:

Baziaș, 17 Augustŭ 10 óre 45 m. s.

Vinerĭ diminéța, M. S. Regele a sositŭ la Turnu-Severinŭ în sunetulŭ clopotelorŭ și alŭ salvelorŭ de tunurĭ la carĭ răspundéu tunurile fortăreței Kladova de pe teritorulŭ sêrbescŭ. La gară, M. Sa Regele a fostŭ primitŭ de d. Voinov, ministrulŭ justiției, de d-nii Mitilineu, generalŭ Angelescu, generalŭ Dunca, de tóte autoritățile civile și militare și de unŭ publicŭ fórte numerosŭ. Onorurile militare s'au datŭ de detașamente de dorobanțĭ, călărașĭ și bateria de artileria. Musica a întonatŭ imnul naționalŭ. La discursulŭ primarului M. S. Regele rĕspunse esprimândŭ Inalta Sa mulțămire. Trecerea M S. Regelui pe dinaintea frontului a fostŭ aclamată de trupe și poporŭ. Primire strălucită.

La órele $10^1/_2$ Majestatra Sa a pornitŭ dela Vêrciorova pe vaporulŭ »Stefanŭ celŭ mare.« La Adakale fâlfâiau pe fortŭ drapelurile austro-ungare. Trecerea Suveranului României fu salutată de trupele austro-ungare așeḑate în linià de bătaiă cu salve de tunurĭ. Pe totŭ lungulŭ malului sêrbescŭ satele împodobite cu drapele; locuitorii adunațĭ în numĕrŭ mare aclamau pretutindenĭ cu strigărĭ entusiaste trecerea bastimentului Regalŭ.

La orele $7^1/_2$ séra, Maiestatea Sa a sositŭ la Baziașŭ. D. Garacianin, ministru-președinte, însoțitŭ de generalulŭ Nicolici, de locotenenții-colonelĭ Simonovicĭ și Passaricĭ, a remisŭ M. S. Regelui marele cordonŭ alŭ »Vulturului albŭ« cu o scrisóre autografă a M. S. Regelui Milanŭ. Timpulŭ celŭ mai frumosŭ a fovorisatŭ acéstă călĕtoriă. Maiestatea Sa se află sănătosŭ și mulțămitŭ.

Belgradŭ, 18 Augustŭ 3 ore 55 m. s.

M. S. Regele a plecatŭ Vinerĭ séra la órele $9^1/_2$ dela Baziaș și a sositŭ nóptea la orele 12 la Semendria, unde a statŭ nóptea. La orele $6^1/_2$ diminéța, flotila română e plecatŭ din Semendria în vuetulŭ salvelorŭ de tunurĭ ale fortăreței. Sosirea la Belgradŭ a urmatŭ la órele $11^1/_4$. Bateriile fortăreței salutau, Grivița rĕspundea. La debarcader M. S. Regele Milanŭ, în uniforma regimentului românŭ, cu ministrii, înalții demnitarĭ și civilĭ, așteptau pe M Sa. Garda de onóre presintă armele și musicile intonau imnulŭ românŭ. Afluința lumei mare. Suveranii au fostŭ viu aclamațĭ de poporŭ pe totŭ parcursulŭ dela debarcader până la palatŭ. Trupele presentau armele. Stradele erau frumosŭ împodobite cu stindarde și drapele sêrbescĭ și românescĭ. Primirea a fostŭ strălucită și impunătóre. Timpulŭ celŭ mai frumosŭ continuă.

RĔSBOIULU FRANCO-CHINEZU.

Patru telegrame trimise de admiralulŭ Courbet guvernului francesŭ ne mai dau următórele amĕnunte despre luptele purtate pe riulŭ Min.

O telegramă dela 26 Augustŭ spune, că operațiunile continuă încă, distrugêndu-se la 24 Augustŭ mai multe corăbii încărcate cu materii aprinḑĕtóre și două vapóre cu torpile; se bombardă arsenalulŭ causându-i pagube enorme. La 25 Augustŭ distruse o bateriă de pe insula Loosing, bateria din Cuding și o altă bateriă învecinată.

Altă telegramă dela 27 Augustŭ comunică, că operațiunile începute în contra Mingunului s'au și terminatŭ, distrugêndu-se tóte bateriele, așa că tunurile nu se mai potŭ întrebuința.

A treia telegramă din 28 Augustŭ raportéză, că au fostŭ distruse cele mai însemnate baterii ale trecătórei Chimpai.

In a patra telegramă din 29 Augustŭ, admiralulŭ Courbert înscințéză guvernulŭ francesŭ, că operațiunile s'au terminatŭ cu deplinŭ succesŭ, fiindŭ distruse tóte bateriile, ce dominau riulŭ Min. Soldații francezĭ au fostŭ cumplitŭ espușĭ puternicului focŭ alŭ muschetelorŭ, întreținutŭ de soldațĭ regulațĭ chinesĭ, carĭ se așeḑaseră în dosulŭ forturilorŭ distruse pe înălțimĭ. Torpile așeḑate în riu nu s'au găsitŭ, decâtŭ lanțurĭ, cu carĭ Chinesii credéu că vorŭ puté împedecá mișcările flotei francese. De aceste pedecĭ Francesii ușorŭ s'au scăpatŭ. Perderile Francesilorŭ au fostŭ până acum: 10 morțĭ între carĭ 1 oficerŭ, 13 greu rănițĭ între carĭ 1 oficerŭ, 28 ușorŭ rănițĭ între carĭ 1 oficerŭ superiorŭ și 3 oficerĭ subalternĭ, cu totulŭ 51.

Făgărașŭ, 19 Augustŭ 1884 v.

Comitetulŭ centralŭ alŭ „reuniunei învĕțătorilorŭ gr. or. românĭ din districtulŭ Făgărașului" in ședința sa din 17 Augustŭ a. c. a fostŭ surprinsŭ cu o plăcută și îmbucurătóre încunosciințare.

Societatea diletanților românĭ din Făgărașŭ cu titlulŭ „Progresulŭ,« înființată încă din anulŭ trecutŭ sub direcțiunea domnului Ioanŭ Romanŭ, advocatŭ în Făgărașŭ, la propunerea comitetului ei, s'a decisŭ, ca cu ocasiunea ședințelorŭ adunărei generale a reuniunei învĕțătorescĭ, carĭ se vorŭ ține în ḑilele dela 25—30 Augustŭ a. c. sĕ dea »o representațiune teatrală« cu venitulŭ curatŭ în favórea »fondului« reuniunei de învĕțătorĭ.

Acéstă societate, compusă din tinerimea inteligentă de ambe secse de aicĭ, a mai pășitŭ până acum de trei orĭ pe scenă, esecutândŭ diferite piese teatrale nu tocmai ușóre, și totdéuna reușita a fostŭ satisfăcĕtóre și venitulŭ, care până acum a fostŭ în favorulŭ reuniunilorŭ de femei, îmbucurătorŭ.

Societatea, înmulțită și întărită în puterĭ prin înscrierea de membri nuoi, pășesce acum a patra óră pe scenă, vrêndŭ a esecutá piesele teatrale: »Rĕmășagulŭ« proverbŭ într'unŭ actŭ cu cântece și »Cinelŭ-Cinelŭ« vodevilŭ într'unŭ actŭ cu cântece, ambe de V. Alexandri; venitulŭ însĕ este de astădată în favorea reuniunei învĕțătorescĭ.

Nu mĕ îndoescŭ, că și de astă dată reușita va fi bună, și credŭ și venitulŭ îmbucurătorŭ.

Reușita bună, căcĭ frumósa corónă de diletanțĭ, compusă din d-șórele: Areti Popescu, Rea Silvia Cipŭ, Lucreția Negrea, Aurelia Popŭ, Elviria Făgărășanŭ și Rosalia Ghimbășanŭ și d-nii: Augustinŭ Cepeșŭ, Stefanŭ Necșa, Alesandru Cepeșŭ, Nicolae Ludu, Ioanŭ Dejenariu, Cornelie Popŭ și Ovidŭ Făgărășanŭ etc. — îmĭ dă speranță la acésta; ér venitŭ îmbucurătorŭ, căcĭ acéstă representațiune împreunată și cu „petrecere de jocŭ" se întêmplă într'una din ḑilele adunărei generale a învĕțătorilorŭ și anume în 28 Augustŭ a. c. st. v. când e și têrgulŭ de țéră alŭ Făgărașului.

Invĕțătorilorŭ, preoților și altorŭ bărbațĭ inteligențĭ din jurulŭ Făgărașului li se dă acum ocasiune, ca de odată cu participarea la ședințele adunărei generale a reuniunei sĕ se desfăteze și cu teatrulŭ românŭ și totdeodată sĕ-șĭ petrécă în societate. Nu vorŭ uitá însĕ a contribuí fie-care cu dinariulŭ sĕu pentru îmbunătățirea fondului reuniunei nóstre învĕțătorescĭ, care se află abia la începutulŭ ei, prin înscrierea de membrii fundatorĭ și ajutătorĭ ai acestei reuniunĭ și prin alte oferte mărinimóse, carĭ primite se vorŭ chitá publice.

Ca acéstă împrejurare favorabilă pentru reuniunea nóstră învĕțătorescă sĕ străbată și la publiculŭ cetitorŭ din afară, ca acela sĕ sprijinéscă întreprinderea, vĕ rogŭ on. domnule redactorŭ, sĕ dațĭ locŭ acestorŭ șire în prețuitulŭ ḑiarŭ »Gazeta Transilvaniei«. —

La însărcinarea comit. reun. învĕț.

Nicolau Aronŭ, secretarŭ.

MULȚAMITĂ PUBLICĂ*)

Maiestatea Sa Impĕratulŭ și Regele nostru Apostolicŭ Franciscŭ Iosifŭ I, Pré bunulŭ nostru Monarchŭ, pĕtrunsŭ de binele și prosperarea fidelului sĕu poporŭ, s'a înduratŭ Pré grațiosŭ a doná pentru biserica română gr. cat. de aicĭ ce se zidesce din nou suma de 200 fl. v. a. adecă două sute florinĭ în val. austriacă.

Pentru acestŭ ajutorŭ generosŭ și pentru noi prea bine venitŭ, poporulŭ cu reverință aduce Maiestății Sale adânca sa mulțămită, susținêndŭ susŭ și tare, că precum în trecutŭ așa și în viitorŭ cu credință și iubire mai pe susŭ de fire își va aduce aminte de patriă, tronŭ și Impĕratŭ gata fiindŭ în orĭ și ce momentŭ a-șĭ sacrificá viéța pentru aceste trei altare lumescĭ, cărora s'au închinatŭ moșii și strămoșii sĕi. Dumneḑeu sĕ-i dea bine Maiestății Sale și în fruntea poporului nostru sĕ ni-lŭ susțină anĭ mulțĭ și în fericire!

Băla, 30 Augustŭ 1884.

In numele poporului gr. cat. din Băla:

Danilă Rusu, m. p. Parochŭ gr. cat. — **Ioachimŭ Huza**, m. p. Curatore primarŭ.

DIVERSE.

Rĕsplată în locŭ de pedépsă. — Pavelŭ I alŭ Rusiei ațipì odată după mésă pe scaunŭ lângă ferêstra deschisă a castelului sĕu de predilecțiune din Gacina. Erá fórte caldŭ. In camera d'alăturĭ ședéu câteva dame de onóre și vorbéu încetŭ. Unŭ tênĕrŭ oficerŭ de gardă îndrăsnețŭ, trecêndŭ pe dinaintea camerii, se uită înăuntru și voi sĕ încépă o convorbire. Ele arătara spre camera d'alăturĭ și-lŭ rugară sĕ vorbéscă încetŭ. Elŭ făcŭ semnŭ și șoptì: »Amŭ sĕ facŭ o glumă, nu mĕ trădațĭ« Uitându-se apoi cu îngrijire jurîmprejurŭ, se furișă la ferêstra camerei d'alături și fără veste strigă cu voce puternică garda prin avisulŭ »Flușai.« Apoi sărì în tufișŭ și disparŭ. Impĕratulŭ sărì din somnŭ supĕratŭ focŭ de acéstă blestămățiă. Investigă damele de onóre, dar nicĭ unŭ resultatŭ; ele declarară că n'a observatŭ pe turburătorulŭ liniștei. Țarulŭ chemă pe comandantulŭ curții și porunci sĕ-i aducă într'o oră pe vinovatŭ. Comandantulŭ îșĭ dete tótă ostenéla sĕ-lŭ afle, dér înzadarŭ. Ce erá de făcutŭ? In spaima de care era cuprinsŭ chemă la sine p'unŭ tênĕrŭ soldatŭ și-i oferi două sute de ruble, décă va mărturisí înaintea domnitorului, că elŭ a strigatŭ. Soldatulŭ se gândì, că pentru acéstă sumă are se priméscă unŭ numĕrŭ de loviturĭ de cnutŭ și declară către comandantŭ, că primesce têrgulŭ. Tocmai după o oră soldatulŭ fù dusŭ înaintea împĕratului. Dér acesta mai că uitase ordinulŭ și mânia îi trecuse. Se uità la soldatŭ și ḑise zîmbindŭ: „Dér sdravĕnŭ a strigatŭ, superbă voce; dați'i trei sute de ruble.«

*

Pentru ce porțĭ mustățĭ. — Unŭ Francesŭ a trimisŭ către toțĭ amicii sĕi o circulară cu următórea întrebare: »Pentru ce porțĭ mustățĭ?" Nouĕ inșĭ rĕspunseră: »Pentru că nu vréu sĕ mĕ radŭ." Doisprețece: »Pentru că nu vréu sĕ mĕ răcescŭ la nasŭ și sĕ capĕtŭ guturaiu." Cincĭ: »Pentru că vréu sĕ-mĭ ascundŭ dinții cei rĕi.« Cincĭ: »Pentru că vréu sĕ-mĭ acoperŭ lungimea nasului.« Duoi: »Pentru că nu vréu sĕ arĕtŭ ca unŭ chelnerŭ.« Șése: »Pentru că sunt soldatŭ." Douĕḑecĭ și unu: »Pentru că am fostŭ soldatŭ.« Șéseḑecĭ și cincĭ: »Pentru că îĭ place nevestei mele.« Douĕḑecĭ și optŭ: »Pentru că îĭ place iubitei mele.« Cincĭsprețece trimiseră următórea frasă laconică: »Ce vréi, nu portŭ barbă!«

*

Unŭ cavalerŭ hoțŭ. — O avută proprietărésă vĕduvă din Boemia avea o singură fată încântătóre. Sunt optŭ anĭ decând fata venì în Viena, unde se înamorà de unŭ fostŭ oficerŭ Stefanŭ cav. de Holle. Cavalerulŭ, ușurelŭ la minte și omŭ stricatŭ, prin purtarea sa fină sciù sĕ se impună tinerei fete și s'o atragă în mrejele unei iubirĭ nebune. Cavalerului însă nu-i era atâtŭ de încântătórea fată, câtŭ de »încântătorii banĭ.« Se făcu nunta. Tênĕra păreche venì la Viena și se așeḑară într'unŭ hotelŭ. După câteva sĕptĕmânĭ de traiu dulce, lucrulŭ se schimbă. Intr'o diminéță tênĕra femeiă se deșteptă și vĕḑu patulŭ bărbatului sĕu golŭ. Ingrijată și consternată începŭ a cercetá după elŭ, dér nicĭ o urmă, — dispăruse cu tóte prețiósele și efectele, așa că nenorocita femeiă rămase în hotelŭ fără nicĭ unŭ ajutorŭ, neputêndŭ nicĭ plătí hotelierului contulŭ celŭ făcuse cavalerulŭ, nicĭ sĕ plece acasă, căcĭ n'avea nicĭ unŭ banŭ de drumŭ. Chelnĕrulŭ, care primea banii, vĕḑêndu-o desperată, declară că vrea sĕ mérgă pe cheltuiala sa cu nenorocita femeiă în patria ei și se céră mame-si sĕ plătéscă datoria și cheltuelile de călĕtoriă. Chelnĕrulŭ îșĭ împlini hotărîrea după cum dorise, banii îi primí. Sĕrmana femeiă murì acum cățĭ-va anĭ în casa de nebunĭ. Dér cavalerulŭ ce s'a făcutŭ? In ḑilele acestea apărŭ înaintea judecătorului din Alsergrund unŭ domnŭ elegantŭ îmbrăcatŭ, încontra căruia erá o arĕtare polițienéscă, că numitulŭ Stefanŭ cav. de Holle furase o păreche de ciorapĭ în valóre de 20 cr. Judecătorulŭ îlŭ condamnă la arestŭ aspru de 8 ḑile.

*

Fotografiă instantaneă. — O damă englesă, încă jună și frumósă, întâlnì într'o ḑi în uliță pe unŭ onorabilŭ preotŭ fórte cunoscutŭ și stimatŭ de enoriașii sĕi, se apropià de elŭ cu unŭ aerŭ timidŭ și îi ḑise: »Cinstite părinte cât de bine îmĭ pare că v'am întâlnitŭ! este atâta timpŭ de când dorémŭ acésta, voescŭ sĕ vĕ vorbescŭ câteva momente și v'așŭ rugá, sĕ binevoițĭ a veni până la mine, locuescŭ numai la doi pașĭ de aicĭ. Voescŭ, a vĕ rugá sĕ mĕ consultațĭ, nimenĭ mai bine decât domnia-vóstră nu ar putea face acésta, și credețĭ, vĕ voiu rĕmêné eternŭ recunoscĕtóre. Preotulŭ devotŭ profesiunei sale primí propunerea, și urmă pe frumósa necunoscută. Sosițĭ, tênĕra îlŭ invită sĕ ia locŭ, apoi lăsândŭ ochii în josŭ, începŭ a vorbi cu o voce tremurătóre, și pe unŭ tonŭ care lăsá sĕ ce întrevadă multă sinceritate:

— »Mĕ costă fórte multŭ, cinstite părinte, de a vĕ deschide inima, mĕ veți găsí chiar fórte culpabilă, dar am a vĕ desvĕluí unŭ secretŭ, ce numai potŭ înăbuși în inima mea...... este liniștea, este..... vĕ iubescŭ cinstite părinte... O, iertați-mĕ, dar vĕ iubescŭ cu unŭ amorŭ sincerŭ.... A!.... șciu că între noi sunt barierĭ imposibilŭ de trecutŭ... și că acestŭ amorŭ va murí în inima mea.... Ah! vĕ rogŭ, înaintea plecării mele din Englitera pentru America, unde mĕ voi căsní a vĕ uita..... vĕ cerŭ.... o singură grație.... numai una.«

Și privindŭ pe preotŭ cu nisce ochĭ rugătorĭ și resemnațĭ, îi întinse fórte grațiosŭ mănușița ei albă și frumósă. Bietulŭ popă, mișcatŭ, tremurândŭ, (pentru că de... și elŭ erá făcutŭ totŭ din carne și óse) depuse unŭ ferbinte sĕrutatŭ pe mână, și apoi.... se retrase.

Acésta scenă intimă fusese fotografiată de către o a treia persónă, care erá ascunsă după unŭ paravanŭ, cu ajutorulŭ unui aparatŭ perfecționatŭ de fotografiă instantaneă, atâtŭ de instantaneă încâtŭ putea luá imagina unei paserĭ din sborŭ. A doua ḑi, bietulŭ popă, care fusese așa de nedemnŭ înșelatŭ, primí o fotografiă de acelea, însoțită de o scrisóre, în care se ḑicea următórele: »Mai am încă 50 de esemplare din aceste portrete și pe care le prețuescŭ 100 de lire sterlinge. Ele vorŭ fi mâne vêndute în publicŭ, dacă d-ta nu le vei luá pe tóte imediatŭ. Bietulŭ popă se grăbi a le cumpĕrá mulțămitŭ încă că a scăpatŭ numai cu atâtŭ.

Sĕ ne ferimŭ de fotografia instantanea.

„România."

*) Tóte ḑiarele din Monarchiă suntŭ rugate sĕ reproducă acéstă mulțămită.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Septemvre st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.15	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	91.65	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.70
Rentă de hârtiă 5%	88.35	Imprumutulŭ cu premiu ung.	114.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.—	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95.30	Renta de hărtiă austriacă	80.70
		Renta de arg. austr.	81.45
		Renta de aurŭ austr.	104.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—	Losurile din 1860	134 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	101.50	Acțiunile băncei austro-ungare	852.—
		Act. băncei de creditŭ ung.	295.75
Bonurĭ rurale ungare	101.—	Act. băncei de creditŭ austr.	296.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.75	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.74
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.50	Napoleon-d'orĭ	$9.65\frac{1}{2}$
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Mărcĭ 100 împ. germ.	59.50
Bonurĭ rurale transilvane	100 25	Londra 10 Livres sterlinge	121.50

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 20 Augustŭ st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	$93\frac{3}{4}$	vend.	94
Renta rom. amort. (5%)	„	$95\frac{3}{8}$	»	——
» convert. (6%)	»	$97\frac{1}{4}$	»	98
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	»	33	»	—.—
Credit fonc. rural (7%)	»	$102\frac{1}{4}$	„	103
» „ „ (5%)	„	$91\frac{1}{2}$	„	92
» » urban (7%)	»	$101\frac{3}{4}$	„	102
» » » (6%)	»	$97\frac{1}{2}$	»	98
» » » (5%)	»	$87\frac{3}{4}$	»	$88\frac{1}{4}$
Banca națională a României	„	1323	„	1405
Ac. de asig. Dacia-Rom.	„	340.	„	364
« » » Națională	„	$237\frac{1}{2}$	»	244
Aurŭ	„	5·40.%	„	6·50
Bancnote austriace contra aurŭ	„	2.07.	„	2.09

Cursulu pieței Brașovu

din 3 Septemvre st. n. 1884

Bancnote românescĭ	Cump.	9.08	Vend.	9.11
Argint românesc	»	9.05	»	9.10
Napoleon-d'orĭ	»	9.62	»	9.64
Lire turcescĭ	»	10.86	»	10.90
Imperialĭ	»	9.86	»	9.88
Galbenĭ	»	5.64	»	5.67
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potu cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.“

se potŭ face de la **1** și **15** a fie-cărei lunĭ.

Pentru Austro-Ungaria pe anŭ	12 fl. v. a.
„ „ „ ½ „	6 „ „
„ „ „ ¼ „	3 „ „
Se acórdă abonamente și lunare cu	1 „ „
Pentru România și străinătate pe anŭ	36 francĭ
„ „ „ „ ½ „	18 „
„ „ „ „ ¼ „	9 „

Celŭ mai ușorŭ mijlocŭ de abonare este prin mandatŭ postalŭ. Abonamentele se plătescŭ înainte.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ sĕ binevoiéscă a ne da lămuritŭ adresa, ca trimiterea ḑiarului sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică întârḑiere.

Administrațiunea.

Tipografia Alexi Brașovŭ.